

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
รอบการประเมินที่ ๒/๒๕๖๘ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ชื่อ-สกุล นางกัลยวีร์ เสียงสังข์

ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

หน่วยงาน ฝ่าย./กลุ่ม./สพด./ศูนย์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒ ฝ่ายบริหารทั่วไป

หัวข้อการพัฒนา แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline)

วิธีการพัฒนา อบรมผ่านหลักสูตรออนไลน์ (TDGA e-Learning)

วันที่พัฒนา ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘

สถานที่ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒

หน่วยงานที่จัดอบรม สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

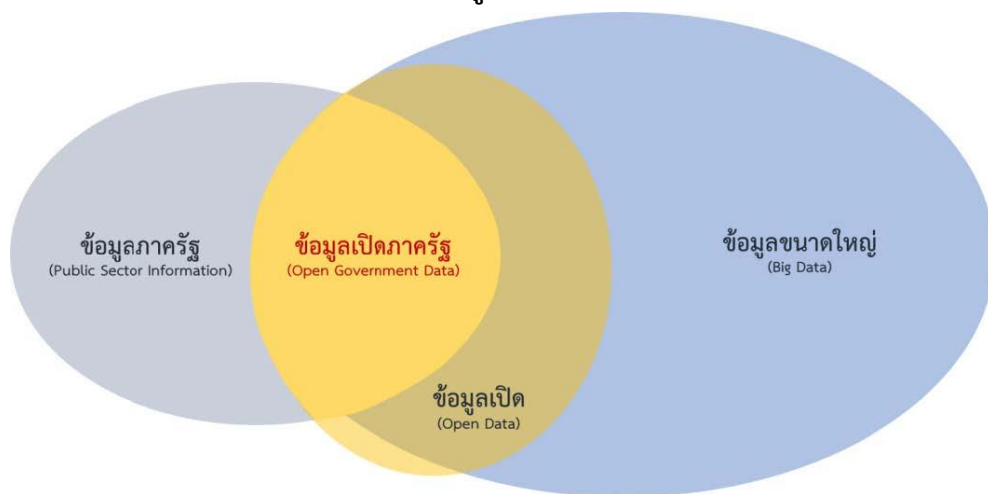
วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

สรุปสาระสำคัญ

การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่สาธารณะ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ ยังมีพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ โดยต้องให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และสามารถนำไปเผยแพร่ ใช้ประโยชน์ หรือพัฒนาบริการและนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้รวมถึงแสดงความโปร่งใสในการดำเนินงาน และสามารถตรวจสอบได้จากทุกภาคส่วน

ประเภทและความสัมพันธ์ของข้อมูล

รูปประเภทและความสัมพันธ์ของข้อมูลประเภทต่างๆ

- **ข้อมูลเปิด (Open Data)** เป็นข้อมูลที่เปิดเผยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรีและเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

- **ข้อมูลภาครัฐ (Public Sector Information)** เป็นข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐและเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

- **ข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data)** เป็นข้อมูลเปิดที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะและอาจมีคุณสมบัติเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ด้วย

การเตรียมข้อมูลเพื่อเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ต้องมีการเตรียมการ ๒ ข้อต่อไปนี้

๑. การพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลเปิดภาครัฐ ควรมีลักษณะ ๑๐ ประการ ดังนี้

๑.๑ สมบูรณ์ (Complete) ข้อมูลเปิดต้องพร้อมใช้งานและไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลความมั่นคงหรือมีข้อกีดขวางในการเปิดเผยข้อมูล

๑.๒ ปฐมภูมิ (Primary) ข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลโดยตรง ไม่มีการปรับแต่ง หรืออยู่ในรูปแบบข้อมูลสรุป

๑.๓ เป็นปัจจุบัน (Timely) ข้อมูลต้องเป็นปัจจุบัน และเปิดเผยในเวลาที่เหมาะสมที่สุดเท่าที่เป็นไปได้เพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับผู้ใช้ข้อมูล

๑.๔ เข้าถึงได้ง่าย (Accessible) สามารถใช้งานได้ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เปิดเผย หรือผ่านทาง Data.go.th หรือ ผ่านทั้งสองช่องทาง โดยที่ชุดข้อมูลจะต้องเหมือนกันทุกประการ

๑.๕ อ่านได้ด้วยเครื่อง (Machine-readable) ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบที่คอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลได้ ตัวอย่างรูปแบบไฟล์ ได้แก่ CSV RDF XML JSON เป็นต้น

๑.๖ ไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory) ผู้ใช้ข้อมูลต้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างอิสระ โดยไม่ต้องระบุตัวตน หรือเหตุผลของการนำไปใช้งาน

๑.๗ ไม่จำกัดสิทธิ (Non-proprietary) ข้อมูลต้องอยู่ในรูปแบบมาตรฐานเปิดที่สามารถใช้ได้หลายแพลตฟอร์ม และต้องไม่ถือครองกรรมสิทธิ์หลังจากนำข้อมูล เปิดไปใช้ประโยชน์

๑.๘ ปลอดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (License-free) ข้อมูลต้องไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าหรือความลับทางการค้า

๑.๙ คงอยู่ถาวร (Permanence) ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และมีการควบคุมการเปลี่ยนแปลงของชุดข้อมูล

๑.๑๐ ไม่มีค่าใช้จ่าย (Free of charge) ผู้ใช้ข้อมูลต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล

๒. ประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูล ประเมินจาก ๕ กิจกรรม ดังนี้

๒.๑ การบริหารจัดการข้อมูลเปิด คือการจัดทำแผนในการบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล

๒.๒ การสร้างองค์ความรู้และทักษะ คือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐภายในหน่วยงาน

๒.๓ การสนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปใช้ คือการส่งเสริมให้เกิดการนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ

๒.๔ งบประมาณ คือการกำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผย

๒.๕ การกำหนดกลยุทธ์ คือการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

ขั้นตอนการเปิดเผย (Step) หลังจากเสร็จสิ้นการเตรียมการก็จะเข้าสู่ขั้นตอนเปิดเผย
ชุดข้อมูลสู่สาธารณะโดยมีทั้งหมด ๑๐ ขั้นตอน ดังนี้

๑. สำรวจชุดข้อมูลที่มีอยู่ในหน่วยงาน ว่าในหน่วยงานมีการทำธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) แล้วหรือถ้าทำแล้วให้นำข้อมูลที่ถูกจัดชั้นความลับว่าเป็น“ข้อมูลสาธารณะ” เตรียมพิจารณาเพื่อเปิดเผยข้อมูล ถ้าไม่มีให้หน่วยงานทำธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) ก่อน

๒. พิจารณารายการชุดข้อมูลที่จะนำมาเปิดเผย โดยพิจารณาตามลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๒.๑ กฎหมายกำหนดให้เปิดเผย เช่น ข้อมูลแผนงาน โครงการ สัญญาสัมปทาน

๒.๒ เปิดตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น ข้อมูลเชิงสถิติการให้บริการ

๒.๓ มีประโยชน์ต่อผู้พัฒนา ในการนำไปพัฒนาบริการภาครัฐ เช่น ข้อมูลสถิติต่างๆ

๒.๔ มีประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ใช้งาน เช่น ข้อมูลการจดทะเบียนบริษัท ข้อมูลการขนส่ง
ข้อมูลการเกิดอาชญากรรม

๒.๕ สร้างความโปร่งใส คือ ผู้ใช้สามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อป้องกันการทุจริต เช่น
ข้อมูลด้านงบประมาณ ค่าใช้จ่ายของภาครัฐ และการจัดซื้อจัดจ้าง

๓. จัดลำดับความสำคัญ โดยพิจารณาจากคุณค่าของแต่ละชุดข้อมูล คุณภาพของชุดข้อมูล
การบริหารจัดการของชุดข้อมูลเปิดเผย หากมีคุณค่าสูง ข้อมูลที่มีอยู่มีคุณภาพ และอยู่ในรูปแบบที่สามารถเปิดเผย
ได้ก็ควรพิจารณาให้เปิดเผยก่อน

๔. การรวบรวมจัดทำชุดข้อมูล ให้จัดการคัดแยกและรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง หลายที่
และหลายรูปแบบมาจัดทำเป็นชุดข้อมูลที่ต้องการ

๕. การจำแนกประเภทข้อมูลและตัวอย่าง ตรวจสอบข้อมูลให้แน่ชัด โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพ
ของข้อมูลและสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาร่วมด้วย เมื่อจำแนกประเภทข้อมูลได้แล้วจึงนำไปเผยแพร่ได้

๖. การเตรียมความพร้อมก่อนนำขึ้นเผยแพร่ โดยจะต้องทำให้ชุดข้อมูลอยู่ในรูปแบบเปิดให้
ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ต้องแปลงไฟล์ได้โดยไม่ต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ความต้องกันและมีมาตรฐาน
ต้องกำหนดความถี่ในการปรับปรุง ต้องปรับปรุงความถี่อย่างไร ใช้วิธีใด และต้องมีการจัดทำเมตาตาต้า

๗. การขออนุมัติ การเปิดเผยข้อมูลเปิดเผยภาครัฐจะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของ
รัฐ หรือหัวหน้าของส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการเปิดเผยข้อมูลเปิดเผย
ภาครัฐ

๘. เผยข้อมูลเปิดเผยภาครัฐผ่านช่องทาง มี ๒ ช่องทางหลัก ได้แก่

๘.๑ ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดเผยภาครัฐ โดย สพร.ผู้พัฒนาศูนย์กลางข้อมูลเปิดเผยภาครัฐ
(Data.go.th)

๘.๒ ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานเอง โดยหน่วยงานสามารถเชื่อม API มาที่ทาง
แพลตฟอร์มที่ สพร. มีให้บริการได้

๙. การวัดผล ต้องกำหนด “แผนการวัดผล” เพื่อนำผลการไปปรับปรุง และพัฒนาข้อมูล
เปิดเผยภาครัฐอย่างต่อเนื่อง

๑๐. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเปิดเผยข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข ข้อมูลเดิม ที่ยังมีข้อผิดพลาดให้มีคุณภาพมากขึ้นและเพิ่มชุดข้อมูลตามความต้องการของผู้ใช้ตาม Trend โลก กำหนดเป้าหมายให้เปิดเผยเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี และจัดทำ High Value Datasets

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ หน่วยงานของรัฐสามารถเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐโดยจัดส่งหรือเชื่อมโยงข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ ได้ที่เว็บไซต์ <https://data.go.th>

ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ สามารถนำความรู้มาปรับใช้กับการปฏิบัติงาน เช่น การค้นหาข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ประกอบการทำงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(ลงนาม).....

(นางกัลยวีร์ เสียงสังข์)

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

(ลงนาม).....

(นางสาวกิงดาว ชลธาร)

หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป